

## Téma – „Malovat a přežít“

Téma malovat a přežít je těžké pochopit dospělému vyzrálému jedinci, natož šestnáctiletému pubescentovi. Jakýkoli slohový útvar se lehčeji píše ve chvíli, když máš alespoň část prožitků ve své krvi. Mohu se tedy jen zamýšlet a pokusit vcítit do dění té doby a osudů lidí, kteří tyto neblahé epizody prožili.

Holocaust, koncentrák, ghetto, Terezín jsou slova, která již nikdy nebudou zařazena mezi ta, jichž se bude používat v krásných slozích. Budou to ta, z nichž půjde respekt, a vždy se při nich vztyčí pomyslný ukazovák jako symbol zpozornění. Budou to ta, při nichž se nahnou slzy do očí a v krku bude tlačit suchý knedlík.

Ve světle současných událostí, jež se dějí, a podotýkám opravdu dějí, je o to více nutné se nad nimi zamyslet a připomenout si činy temné doby. Všichni vnímáme válku v Evropě. Někteří emotivněji, jiní spíše konzumně, ale nikoho z nás nenechává bez negativních pocitů. Prezident Ukrajiny řekl, cituji: „ Historie roku 1941 se opakuje po rovných 70 letech.“ Ptám se tedy, nám to všechno, co se stalo, nestačilo? Zahrávat si s osudy lidí je přece neetické.“ Sleduji televizi, poslouchám rádio a nemohu si nevšimnout informace o kolonách maminek s kočárky, prchajícími do bezpečné krajiny. Zoufalství lidí, jež lezou vyčerpaní přes žiletkový plot, bez plánované budoucnosti, pouze za vidinou klidu a míru. Lidé, kteří pobrali jen nutné svršky, pár drobných a to milé zvířátko, psa či kočku a jdou třicet kilometrů směrem k hranicím, aniž by věděli, co bude za hodinu. Či otce, jenž vychovává dvě malé děti a díky mobilizační povinnosti je donucen tyto svěřit cizí ženě s prosbou, aby je odvedla za hranice.

Loučení, pláč, křik, emoce. Celá odehrávající se dramata mi s jistou nadsázkou připomínají události doby minulé – nacismu. Kdo má to právo s lidmi a jejich osudy takto zacházet? Jsme tady pouze na pomyslné dovolené. Krátký čas, který využíváme podle svého. Jeden je šťastný truhlář, druhý úspěšný architekt, milá zdravotní sestra, učitelka nebo spokojená uklízečka. Všichni tito lidé žijí spokojeně a směřují své kroky k cíli, prožít svůj život naplno. Dožít se vysokého věku a jako kmeti se ohlížet zpět, na to krásné, co po nás na cestě života zůstalo.

Ale tito lidé? Jejich fátum? Oni si ho nevybrali. Malovat, aby člověk přežil. Podmínit tuto mrzkou zábavu duše přežitím? Tak to je silné kafe. Světlo versus tma, naděje versus potěšení, obojí musí být vyvážené. Ale malovat a přežít? To tedy určitě ne! Malování je činností dobré mysli. Trápení lidí, jež žijí momentální chvílí, těšící se z teplého slunečního paprsku, mi do této rovnice nezapadají.

Večer často poslouchám rádio. Běží tam pořad příběhy dvacátého století s Mikulášem Kroupou a jinými. Vypráví se v nich lidovou formou osudy lidí, jež holocaust prožívali na vlastní kůži. Jsou to jedni z posledních, kteří mohou poskytnout svědectví bez deformace faktů, jak to vidíme dnes. Vnímali tuto nelehkou dobu velmi osobně. Dnes zastávají místo

dědečků a babiček se svraštelou převislou kůží a hřejivým vlídným lidským hlasem plným rozvahy a moudrosti. Zvláštní na jejich příbězích je, že málokdo vypráví osudy tak, že by z nich byl cítit smutek či zoufalství. Jsou to zpravidla příběhy plné síly a lidské touhy přežít. Často sklouzávají do komických partií. Je to snad důkaz, jak si v této době hledají tu pomyslnou jiskřičku naděje, světlo v hluboké tmě? Mohlo tím být i to malování? Navštívil jsem pevnost Terezín. Při prohlídce pevnosti nám průvodce vyprávěl příběh, jak si malí vězni, chlapci, vyráběli panáčky z chleba - hračky. Zoufalství, které v dnešní marnotratné době nemá obdoby. Dnes jsou skoro všichni za sklem svých mobilů a ťukáme na něj jak o život, abychom se dostali k jakýmsi lajkům bez materie. Jak silně bude nutné ťukat, aby sklo prasklo a my se dostali do světa, v němž se otevrou oči i mysle. Hodnotami se pro nás opět stanou ti panáčky z chleba.

Meče se lidé nebojí. Bojí se zrůd. Pro zrůdnosti vykonané v době holocaustu neexistují slova omluvy. Proč tedy myslet zvlášť na tento život a ten příští, když se člověk rodí z minulého. Smrt milovaného zvířete. Když zemře milované zvíře zlobíme se na svět. Když se jde po moci přes mrtvoly zlobíme se... Kdo má tyto otěže v rukou, koho se zeptat: „Jaký je to pocit všechno ztratit?“

Téma malovat a přežít je citově i obsahově nevyčerpatelné. Už jen z potřeby připomínat si neustále tyto události. Skončím tedy mým oblíbeným citátem z filmu Drákula: „I po té nejtemnější noci znovu vyjde slunce. Protože pokud je srdce dost silné, duše se znovu zrodí, a každým dnem, život za životem, věk za věkem. Navždy.“

**Jméno:** Peter Pješčák

**Věk:** 17

**Škola:** Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie, Kadaň, Komenského 562, příspěvková organizace